

L'esport, un relat

IVAN PERA

Regidor d'Esports de Mataró i president del Consell Esportiu del Maresme

Conquerir i oferir. Conquerir i oferir llibertats, drets, oportunitats, espais, garanties, seguretats. Anar un pas més enllà, avançar-se, transformar, millorar. Aquestes són algunes de les raons que ens porten als socialistes a l'acció política. Raons que es viuen com un compromís. Un compromís polític col·lectiu i també, evidentment, personal. Molt de dins. Molt personal.

Raons que han marcat la nostra acció política des del primer dia, ja fa uns quants anys. Una acció perseverant i tossuda, una acció carregada d'optimisme i de confiança vers el futur, una acció de lluita, que ha comportat sacrificis personals, una acció que ens ha donat encerts i errors. Acció que ens ha permès configurar al llarg de tot aquest temps una línia clara i ben fàcil de reconèixer de què proposem els socialistes i què hem anat aconseguint, què hem anat transformant, canviant i millorant. Una acció que ha estat determinant.

Tan determinant com que hem contribuït a canviar radicalment la societat i el país que ens vam trobar quan vam iniciar el camí. S'ha transformat aquella societat caduca de principis del segle XX. On hi havia autoritarisme i despotisme ara hi tenim democràcia. On hi havia privilegis nats o divins ara hi tenim drets i deures. On no hi havia res de res ara hi ha llei i govern. I on hi havia explotació ara hi ha drets laborals. Tot i que, en aquest aspecte en concret, encara ens queda molt camí per fer i compte que no ens desfacin el camí fet!

Hi ha hagut, doncs, al llarg del segle XX, importants avenços en les condicions de treball. Les millores salarials i la reducció de la jornada laboral, i també, cal dir-ho, la tecnificació de la producció, han obert noves possibilitats i oportunitats als treballadors i treballadores.

D'aquestes oportunitats, una: tenir més temps lliure. L'oci. Al principi era un privilegi per a pocs; mentre, a la resta els tocava treballar totes les hores que fessin falta i més. Això els romans ho tenien molt clar: el negoci (el *nec otium*, la negació de l'oci), és a dir, el treball, pels esclaus.

L'oci pren posició i s'expandeix sense aturador. Les activitats es multipliquen i l'exclusivitat elitista de l'oci es difumina. És més, la necessitat reivindicada, la creixent demanda de temps lliure i la capacitat per pagar-lo fan que al voltant de l'oci s'origini i es desenvolupi tot un nou món d'oportunitats econòmiques. Ja no només és el treball el principal factor de riquesa. També ho és l'oci.

Un temps lliure farcit d'activitats i experiències per a tothom. Que posen de relleu i també configuren maneres personals i col·lectives de ser i de fer. Activitats, serveis i productes d'accés universal, tant per gaudir-ne com a espectador o consumidor com per ser-ne protagonista actiu. Teatre, música, viatges,... i, molt especialment, esport.

Activitats que han acabat convertint el temps lleure (aquells moments de passatemps que teníem després de fer allò principal, la feina) en un

temps ocupat, aprofitat. En un temps de plenitud.

En aquest procés de conquesta social del temps lliure, l'esport hi té un paper absolutament rellevant. L'esport baixa de l'olimp i viu també al món dels mortals. De la gent normal i corrent. La seva pràctica, federada i popular, s'expandeix com cap altra i s'acaba convertint en un moviment de masses.

L'esport traspasa l'exclusivitat social inicial, traspasa la dimensió de passatemps i esdevé una oportunitat per a tothom.

És una oportunitat perquè ens permet estar més sans i tenir millor qualitat de vida; ho és perquè permet conuiu sota un mateix sostre a persones ben diferents; ho és perquè ens aporta valors que sumen i no pas que resten; ho és perquè educa els nostres fills i filles; ho és perquè ens permet competir i guanyar (això ens posa de bon humor!); ho és perquè genera activitat econòmica a les ciutats i permet fer-ne promoció més enllà dels seus límits; i ho és, i molt important, perquè ens diverteix fer esport. Així de simple. I també cal potenciar allò que ens fa passar-ho bé.

L'esport, doncs, és una experiència positiva i única que ha d'estar a l'abast de tothom en igualtat de condicions. No importa la capacitat física o psíquica, ni l'edat, ni l'objectiu amb el que es practica, ni el talent. Hi ha d'haver un esport per a cada persona. Esport per a tothom.

Aquesta ha de ser una prioritat progressista, la que marca la política i

defineix les polítiques. I l'objectiu és garantir que segueixi sent així. Mantenir la conquesta i oferir-la a més ciutadans i ciutadanes.

Aquesta prioritat, aquest objectiu, comporta que cal potenciar cada àmbit de l'esport (competició, escolar, lleure, discapacitats, gent gran), i vol dir que cal aprofitar cadascuna de les dimensions de l'esport (cohesió, convivència, formació, benestar, igualtat, promoció social i econòmica) per poder resoldre problemes, generar noves oportunitats i transformar realitats. Les polítiques esportives es converteixen en polítiques socials.

L'esport esdevé una peça clau i estratègica. I, evidentment, això vol dir que per poder abordar els objectius i aconseguir els resultats amb eficàcia i eficiència cal que l'esport tingui més importància, més pes, en la política, en les polítiques i en els pressupostos.

L'objectiu principal de l'esport per a tothom és, doncs, incrementar el nombre de practicants. De tota mena. Gent gran, escolars i universitaris, federats, discapacitats... Per aquest motiu, els agents esportius - institucions, entitats i privats- han de posar sobre la taula una oferta esportiva de qualitat a cada públic. Fer esport i així desenvolupar la seva funció social.

Això vol dir que cal treballar per potenciar l'esport federat i de forma prioritària la base, que és on més participants hi ha d'haver i és el fonament d'un projecte esportiu de club sostenible i perdurable en el temps; treballar per enfortir l'esport escolar, que deixi de ser una "maria", perquè és allà on s'adopten hàbits i s'aprèn a conèixer; treballar per oferir espais i programes als que fan esport en les seves hores de lleure; treballar per fer imprescindible l'esport per a la salut i el benestar; i treballar per fer que l'esport es practiqui amb norma-

litat sense importar l'edat o la condició física o psíquica. I evidentment, per poder tenir èxit en totes aquestes tasques fa falta una política d'instal·lacions esportives. Una política que doni importància i recursos a la millora i manteniment de les instal·lacions existents; que afronti la projecció i construcció de noves; que gestioni les instal·lacions tenint present que els usos seran diversos i que l'objectiu és incrementar usuaris; que s'apliquin les mesures d'estalvi energètic i que faci de les instal·lacions espais de civisme; i valorar l'impacte social i econòmic de les instal·lacions esportives en el territori per ser capaços de generar sinèrgies de diversos interessos.

En l'esport com a oportunitat personal i social cal tenir una atenció especial en els valors. És més, cal configurar un cos de valors visibles i palpables. L'esport és un espai de tocar valors, de baixar-los del concepte i posar-los al bell mig de la realitat de la pista

L'opció i el compromís amb l'esport per a tothom comporta treballar colze a colze amb les entitats esportives i amb els agents implicats en l'esport. Concertar. Tant per acordar un discurs esportiu de fons (de ciutat o de país), com per concertar polítiques i compartir resultats. Acompanyar i recolzar les entitats per desenvolupar el seu projecte esportiu, perquè els protagonistes de l'esport són els practicants. I treballar colze a colze amb les entitats perquè creiem en la societat civil i perquè necessitem, més que mai, que sigui més forta, tingui més iniciativa i s'impliqui en l'esdevenir del dia a dia i tenir-hi un paper determinant: entitats que amb el seu projecte esportiu cohesionen, eduquen, estableixen objectius comuns. En

definitiva, configuren el ser i el fer de persones i col·lectius, com a principis del segle XX.

En l'esport com a oportunitat personal i social cal tenir una atenció especial en els valors. És més, cal configurar un cos de valors visibles i palpables. L'esport és un espai de tocar valors, de baixar-los del concepte i posar-los al bell mig de la realitat de la pista. I, alhora, res com l'esport per promocionar valors amb molta força vers l'opinió pública en general. L'esport és un centre d'atenció social i mediàtic. I per tant els valors en l'esport han de ser visibles i palpables. Valors acordats entre els agents implicats (i també aquí cal la implicació dels pares i les mares) i que s'apliquin dins i fora el terreny de joc. Per començar, tenir clar que un terreny de joc no és un camp de batalla. Tot al contrari, l'esport és un espai per educar i per sensibilitzar. L'esport és, doncs, una oportunitat. Una oportunitat individual i col·lectiva. L'objectiu és, per una banda, fer arribar aquesta oportunitat a tothom. Que per practicar esport només calguin les ganes i tenir les possibilitats. I la feina de les institucions ha de ser incentivar les ganes i garantir les possibilitats en les millors condicions. I, per altra banda, l'objectiu és que l'esport sigui un agent de canvi: per anar un pas més enllà, per avançar-se, per transformar i per millorar.

L'esport és una oportunitat a la que tothom hi ha de poder accedir amb igualtat de condicions. El que dèiem al començament: conquerir i oferir. ■